

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף רל"ז ע"א

פרשת ויחי

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (רל"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְעִילָא, וְשִׁמְשָׁא דְאֻמּוֹת הָעוֹלָם, תַּחֲתוֹת הָאֵי סִיְהָרָא הוּא, וְהָהוּא שִׁמְשָׁא מִהָאֵי (ס"א סטרא) סִיְהָרָא נְהִיר.

תרגום לעברית

וְזֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (ישעיה ט) הַרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹא הִגְדַּלְתָּ הַשְּׁמִימָה. הַרְבִּיתָ הַגּוֹי - אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוּב בָּהֶם (דברים ד) כִּי מִי גוֹי גָדוֹל, וְכָתוּב גוֹי אֶחָד בְּאַרְצָא. לֹא - בְּשִׁבְלֵי. הִגְדַּלְתָּ הַשְּׁמִימָה [ממש] - זֶה הַלְבָנָה שֶׁמִּתְגַּדֶּלֶת בְּאוֹר בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל. אֲמֹת הָעוֹלָם לְשִׁמְשָׁא, וְיִשְׂרָאֵל לְלִבְנָה, אֵיזָה מֵהֶם עֲדִיף? וְדָאֵי הַלְבָנָה לְמַעְלָה, וְהַשְּׁמֶשׁ שֶׁל אֲמֹת הָעוֹלָם תַּחַת הַלְבָנָה הוּא, וְאוֹתוֹ הַשְּׁמֶשׁ מִזֵּי [הצד] הַלְבָנָה מֵאִיר.

טקסט הזוהר

חָמִי מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל, לָהּ. יִשְׂרָאֵל אֶחֱידוּ בְּסִיְהָרָא, וְאַשְׁתִּלְשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׁא עֲלָאָה, וְאַתְאַחֲדוּ בְּאַתֵּר (כִּיָּה) (ס"א דְּנִהִיר לְשִׁמְשָׁא) דְּנִהִירָא מְשִׁמְשָׁא עֲלָאָה, וּמִתְדַבְּקֵין בֵּינָה, דְּכַתִּיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הִדְבַּקְתֶּם בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלכֶּם הַיּוֹם.

רָאָה מָה בֵּינָם לְבֵין יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל אֲחוּזִים בְּלִבָּנָה, וְהִשְׁתַּלְּשְׁלוּ בַשֹּׁמֶשׁ הָעֲלִיּוֹנָה, וְנֶאֱחָזוּ בְּמָקוֹם [בּוֹ] [שְׁמַאִיר לִשְׁמֶשׁ] שְׁמַאִירָה מִהַשֹּׁמֶשׁ הָעֲלִיּוֹן וְנִדְבָקִים בּוֹ, שֶׁכֶּתוּב (דְּבָרִים ד') וְאַתֶּם הִדְבַּקְתֶּם בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכְּכֶם הַיּוֹם.

טקסט הזהור

יְהוּדָה אָתָּה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מַלְכוּת לִיהוּדָה אֶתְקַיֵּים, וְהֵינּוּ דְאִמְרִינוּ, מֵאִי דְכֶתִיב, (בְּרַאשִׁית כ"ט) הַפֶּעַם אוֹדָה אֶת ה', בְּגִין דְּאִיהוּ רַבִּיעָא, אוֹדָה אֶת ה', בְּגִין דְּאִיהוּ רַבִּיעָא לְכֶרְסָא. יְהו'ו, דָּא רְשִׁימָא דְשִׁמָּא עֲלָא, וּבִמָּה אֲשַׁתְּלִים, בְּה' א' (ס' א' בְּדל' ת'), וְהֵינּוּ ה' א' בְּתַרְאָה דְשִׁמָּא קְדִישָׁא. שִׁמָּא קְדִישָׁא שְׁלִים בְּאִתּוּי, וְקָשָׁר דְּאֶחִיד לֹון, עַל דָּא יוֹדוּף אֶחִיד, דְּמַלְכוּת לָךְ אֶתְחַזֵּיא לְאֶתְקַיֵּיא וְדָא. (הוֹשַׁע י"ב) וְיְהוּדָה עַד רַד עִם אֵל וְעִם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן, מֵאֵן קְדוּשִׁים, אֲלִין קְדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִין, דְּכִלְהוּ אוֹדֵן לְגַבִּיָּה, וְשׁוּיָה נֶאֱמָן, בְּגִין כֶּךָ הוּא קְדַמָּא בְּכוּלָּא, הוּא מְלָכָא עַל כָּלָא.

תרגום לעברית

יְהוּדָה אָתָּה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מַלְכוּת הִתְקַיְּמָה לִיהוּדָה, וְהֵינּוּ מֵהַשֹּׁמֶשׁ הָעֲלִיּוֹנָה, מֵהוּ שֶׁכֶּתוּב (בְּרַאשִׁית כ"ט) הַפֶּעַם אוֹדָה אֶת ה', מִשּׁוּם שֶׁהוּא רַבִּיעִי אוֹדָה אֶת ה', מִשּׁוּם שֶׁהוּא רַבִּיעִי לְכֶסֶּא. יְהו'ו זֶה רִשְׁם שֶׁל הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן, וּבִמָּה נִשְׁלָם? בְּה' א' [בְּדל' ת'], וְהֵינּוּ ה' א' אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ נִשְׁלָם בְּאוֹתִיּוֹתָיו, וְקָשָׁר שְׁאוּחַז אוֹתָן, עַל כֶּךָ יוֹדוּף אֶחִיד, שֶׁהַמַּלְכוּת לָךְ רְאוּיָה לְהִתְקַיֵּים וְדָא. (הוֹשַׁע י"ד) וְיְהוּדָה עַד רַד עִם אֵל וְעִם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן. מִי הַקְּדוּשִׁים? אֵלֹו קְדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁכָּלָם מוֹדִים לוֹ וְשִׁמּוּ אוֹתוֹ נֶאֱמָן, לָכֵן הוּא רִאשׁוֹן בְּכָל, הוּא מֶלֶךְ עַל כָּלָם.

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים מה) כל כבודך בת מלך פנימה. כל כבודך, דא כנסת ישראל, כבודך, בגין דאיהו כבוד, דא על דא, דא דכר, ודא נוקבא (ס' א דא נוקבא), ואתקרי כבודך. בת מלך, היינו בת שבע, בת קול דאיהו קול גדול, והאי מלך עלאה הוא. פנימה, בגין דאית מלך דלאו איהו לגו כוונתיה, והאי כבודך בת מלך.

תרגום לעברית

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים מה) כל כבודך בת מלך פנימה. כל כבודך - זו כנסת ישראל. כבודך - משום שהוא כבוד, זה על זה. זה זכר וזו נקבה [זו נקבה], ונקראת כבודך. בת מלך - הינו בת שבע, בת קול שהוא קול גדול, וזהו מלך העליון. פנימה - משום שיש מלך שאינו לפנינו כמותו, וזו כבודך בת מלך.

טקסט הזוהר

ממשכצות זהב לבושה, בגין דאתלבשת ואתאחדת בגבורתא עלאה, והאי, אוף נמי מלך אקרי, ובגינה קיימא ארעא. אימתי, בשעתא דאתאחדת במשפט. כמא דאת אמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ודא קרינן מלכו דשמיא, ויהודה אתאחיד בה, וירית מלכותא דבארעא.

תרגום לעברית

ממשכצות זהב לבושה, משום שהתלבשת ונאחזה בגבורה עליונה, וגם זה נקרא מלך, ובשכילה עומדת הארץ, מתי? בשעה שנאחזת במשפט, כמו שנאמר (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ולזו קוראים מלכות השמים, ויהודה נאחז בה, וירש המלכות שבארץ.

רבי (אבא) יהודה ורבי יצחק הוו קאזלי בארחה. אמר רבי יצחק, נפתח במלי דאורייתא ונזיל. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית ג) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'. האי קרא אוקמוה חברייא. אבל ויגרש, כבר נש דגריש לאנתתיה, את האדם דייקא.

תרגום לעברית

רבי [אבא] יהודה ורבי יצחק היו הולכים בדרך. אמר רבי יצחק, נפתח בדברי תורה ונלך. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית ג) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'. פסוק זה בארוהו החברים, אבל ויגרש, כמו בן אדם שמגרש את אשתו, את האדם דיקא.

טקסט הזוהר

תא חזי, רזא דמלה, אדם במה דחטא אתפס, וגרים מותא ליה ולכל עלמא, וגרים לההוא אילנא דחטא ביה תירוכין, לאתרכא ביה, ולא תתרכא בבנוי לעלמין. הדא הוא דכתיב, ויגרש את האדם, את דייקא, במה דכתיב, (ישעיה ז) ואראה את ה'. אוף הכי את האדם.

תרגום לעברית

בא ראה סוד הדבר, אדם נתפס במה שחטא, וגרם מות לו ולכל העולם, וגרם לאותו עץ שחטא בו גרושים, להגרש בו ולהתגרש בבניו לעולמים. זהו שכתוב ויגרש את האדם, את דיקא, ככתוב (ישעיה ו) ואראה את ה'. אף כאן את האדם.

טקסט הזוהר

וישכן מקדם לגן עדן וגו', האי לתתא. וכמה דכרובים לעילא, אית כרובים לתתא, והאי אילנא אשרי עליהו. ואת להט החרב המתהפכת, אינון טפסי דשלהובי דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא

מסִטְרָא דַּא לְסִטְרָא אַחֲרָא.

תרגום לעברית

וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגִן עֵדֶן וְגו' - זֶה לְמַטָּה. כְּמוֹ שְׁכֻרוּבִים לְמַעְלָה, יֵשׁ פְּרוּבִים לְמַטָּה, וְהַשָּׂרָה הָעֵץ הַזֶּה עֲלֵיהֶם. וְאֵת לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת אֵלּוֹ דְּגַמַּת שְׁלֵהֶבֶת שֶׁל אֵשׁ מֵאוֹתָהּ הַחֶרֶב שְׁמֵת־לִהְטֹת. הַמִּתְהַפֶּכֶת - זֶה הַחֶרֶב הַזֶּה, שְׁיוֹנֶקֶת בְּשָׁנֵי צִדִּים, וּמִתְהַפֶּכֶת מִצִּד זֶה לְצִד אֲחֵר.

טקסט הזוהר

דְּבַר אַחֲרֵי הַמִּתְהַפֶּכֶת, דָּא לֵהֵט אֵינוֹן טַפְסִי דְּשִׁלְהוּבָא (ס' א דמלכותא) דְּקֶאֱמָרֵן, דְּמִתְהַפֶּכֶן לְזִמְנִין גּוּבְרִין וְלְזִמְנִין נָשִׁין, וּמִתְהַפֶּכֶן מְדוּכְתִּיָּהּ לְכָלֵּא. וְכָל דָּא, לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. מֵאֵן דֶּרֶךְ, כְּמָא דָּאֵת אֲמִר, (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בֵּינָם דֶּרֶךְ.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֲרֵי הַמִּתְהַפֶּכֶת - זֶה לֵהֵט אוֹתָן צוּרוֹת הַשְּׁלֵהֶבֶת [של המלכות] שְׁאֲמָרְנוּ, שְׁמֵת־הַפְּכוֹת לְפַעֲמִים גְּבָרִים וְלְפַעֲמִים נָשִׁים, וּמִתְהַפְּכוֹת מִמְּקוֹמָם לְכָל, וְכָל זֶה כְּדִי לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. אֵיזוֹ דֶּרֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם מג) הַנּוֹתֵן בֵּינָם דֶּרֶךְ.

טקסט הזוהר

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁפִיר, וְהִכִּי הוּא וְדָאִי, דְּגָרִים אָדָם לֵהֵהוּא אֵילָנָא דְּחֻטָּא בֵּיהּ לְאַתְרָכָא, וְאִפִּילוּ שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא נְמִי, כְּמָא דָּאֵת אֲמִר, (ישעיה ב) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם, אֲכַל שְׁפִיר קֶאֱמַרְתָּ, דִּהָא מְדוּכְתִּיָּה מִשְׁמַע, דְּכִתִּיב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם, בְּגִין דָּדָא שְׁלִימוּ דְּאָדָם הוּא.

אמר רבי יהודה, יפה, וכך זה ודאי שגגרם אדם לאותו עץ שחטא בו להתגרש, וגם לשאר בני העולם, כמו שנאמר (שם נ) ובפשעיהם שלחה אפכם, אבל יפה אמרת, שהרי ממקומו משמע, שכתוב ויגרש את האדם, משום שזוהי שלמות האדם.

טקסט הזוהר

ומההוא יומא אתפגים סיהרא, עד דאתא נח ועאל בתיובתא (נ"א בתיבותא). אתו חייבא ואתפגים. עד דאתא אברהם (ואתקיימו), וקיימא בשלימו דיעקב ובנוי. ואתא יהודה ואחיד ביה, ואתקף במלכותא, ואחסין ליה אחסנת עלמין, הוא וכל בנוי בתרוי, הדיא הוא דכתיב, יהודה אתה יודוך אחיך. (ס"א בגין דדיליה מלכותא עליהו, כמא דאת אמרו, (דברי הימים א ה) כי יהודה גבר באחיו, יודוך אחיך) ודאי בשעתא דקיימו ישראל על ימא, דכלהו אודו ליה, ונחתו אבתריה בימא.

תרגום לעברית

ומאותו יום נפגמה הלכנה, עד שבא נח ונכנס בתשובה [לתבה]. באו הרשעים ונפגם. עד שבא אברהם [ועמדו] ועמד בשלמות של יעקב ובניו. ובא יהודה ואחז ביה, והתחזק במלכות, וירש אותה ירשת עולמים הוא וכל בניו אחריו. זהו שכתוב יהודה אתה יודוך אחיך. [משום שהמלכות שלו עליהם, כמו שנאמר (דברי הימים א ה) כי יהודה גבר באחיו, יודוך אחיך] ודאי בפעם שעמדו ישראל על הים, שכלם הודו לו ויגדו אחריו לים.

יָדָהּ בְּעֶרְףָּהּ אוֹיְבֶיהָ, כְּמֵא דֹאֶתָּה אָמַר, (שׁוּפְטִים א) יְהוּדָה יַעֲלֶה (בתחילה). יִשְׁתַּחֲוֶה לָּהּ בְּנֵי אָבִיהָ, כָּל־לֹא דָכַל אֵינֹון שְׁאָר שְׁבָטִין, בְּגִין דָּא בְּנֵי אָבִיהָ, וְלֹא בְּנֵי אִמָּהּ. בְּנֵי אָבִיהָ, הָא כָּל־הוּ שְׁאָר שְׁבָטִין, דֹּאֶף עַל גַּב (בספרים ישנים דאינון אתפליגו) דֹּאֶתְפְּלִיג לְתַרְיִן מִלְכָּוֹן, כִּד הָווּ סְלָקִין לִירוּשָׁלַם, הָווּ סְגִידִין וְכָרְעִין לְמִלְכָּא דְבִירוּשָׁלַם, בְּגִין דְּמִלְכוּתָא דִירוּשָׁלַם,

יָדָהּ בְּעֶרְףָּהּ אוֹיְבֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוּפְטִים א) יְהוּדָה יַעֲלֶה [בתחלה]. יִשְׁתַּחֲוֶה לָּהּ בְּנֵי אָבִיהָ, כָּל־לֹא שֶׁל כָּל אוֹתָם שְׁאָר הַשְּׁבָטִים, מִשּׁוּם זֶה בְּנֵי אָבִיהָ וְלֹא בְּנֵי אִמָּהּ. בְּנֵי אָבִיהָ - הָרִי כָּל שְׁאָר הַשְּׁבָטִים. שְׁאָף עַל גַּב [שהם נחלקו] שֶׁנֶּחֱלְקוּ לְשִׁתֵּי מַלְכוּת, כְּשֶׁהָיוּ עוֹלִים לִירוּשָׁלַם הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְמֶלֶךְ שְׁבִירוּשָׁלַם, מִשּׁוּם שֶׁמִּלְכוּת יְרוּשָׁלַם מִמִּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה. [שולטת] מִמֶּנּוּ הִיָּתָה

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.